

Sutton Nidbust

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder».

Nr. 10

DESEMBER 1960

10. årg.

DEN FAGRESTE AFTEN

*Å, dra meg du deiligste aften på jord.
Å, dra meg som da jeg var hjemme hos mor.
De minner de strømmer som vårlyse drømmer
mot julekvell*

*Å lys meg
du fagreste aften jeg vet.
Å, lys meg til ham
som er kjærlighet.
Når hjertene sukker
han himlen opplukker
om julekvell.*

*Å gled meg
du gladeste aften fra Gud.
Å gled meg
med englenes gladeste bud
Har jorden enn smerte,
han kveger hvert hjerte
om julekvell.*

*Å løft meg du stjernenes aften fra muld.
Å løft meg til staden av strålende gull.
Dit lengslene higer på tonene stiger
om julekvell.*

J. HOLSTAD.

*Eder er i dag en frelser født,
som er Kristus, Herren, i Davids stad*

Luk. 2,11.

Hva venter du det skal tales om 1. juledag. Jeg tipper glede. Men nå er det flere toner i juleevangeliet enn den. Det er kanskje den som taler sterkest til de fleste. Og måtte ikke tilhørerne bli skuffet. For det er det glade budskapet som skal forkynnes. Og den som bærer det fram ønsker at det ikke bare ble hørt om den store gleden, men at den ble mottatt. For dette budskapet skiller seg ikke fra andre budskap i dette: Det må ha en mottaker.

Som sagt: julesangen har flere toner: Tonen om fred. Men dessverre, den drukner så lett i sjauen og uroen som fyller jula for så mange. Nåtidsmennesket har lite kiarhet når samtalen faller på det som har med Gud å gjøre. Det er typisk for tiden når det blir reist spørsmål om hva kristendom er for noe.

«Kristendom er i en sum fredens evangelium».

Freden har fulgt det glade budskapet over alt hvor det vant inngang. Ellers er det mye ufred i verden. Flere av jordas folk holder jul i en mørk ramme. Og selv der hvor det er fred innafor portene, er folk nervøse og opprevne. Vitenskapen bringer stadig fram nye patentmedisiner. «Men ingen

av dem kan lege sjelens brudd med Gud». Det kan bare evangeliet gjøre.

Som alle gaver må også Frelseren bli mottatt. Hjertet må lukkes opp. For det er der han vil være. Det blir ingen fred før Fredsfyrsten slippes inn. Men nå ser han det underlige at de fleste vil ikke ha fred med Gud. De vil ha fred for Gud. De er livsens redd for å slippe ham inn på seg. Og så får de ikke godt av fredens evangelium. I stedetfor å motta kjemper så mangen for å holde det på avstand. Men — Gud skje takk — det vinnes også seirer i et og annet hjerte.

«Nå er jeg ferdig med prosedyren», sa en jurist for en del år sia. Så mangan sak hadde han ført. Det var jo livsyret hans. Men den tyngste saken han hadde ført var saken mot Gud da han sto imot kallet til å bli frelst og glad. Hadde det sluttet her, ville det ikke ha sluttet godt. Men han føyde til: «Nå har jeg bare nåden igjen». Da hadde han fått fred med Gud.

Så står vi ved inngangen til en ny jul. I porten hvisker vi til deg: «La deg forlike med Gud».

Red.

JULETREET

Skikken å feire jul med juletre er ikke gammel. Det eldste vitnesbyrd har vi fra Strassburg, i en optegnelse fra 1605, hvor det fortelles at man stilte et grantré inne i huset, med forskjellig utsmyking (men ikke lys)! Lysene kom dog ikke mange år etter.

Det tok noen hundre år før jule-treet var nådd ut over hele Tyskland, og først i det 19. århundre erobret det Norden, og trengte også inn i England og Frankrike, mens det ennå er forholdsvis ukjent i Sør-Europa. Det var visstnok i 1811 det første juletre ble tent i Kjøbenhavn, innført dit av noen holstenske familier. Men ennå i begynnelsen av 1820-årene vakte skikken oppsikt som noe nytt.

Til Norge og Sverige kom jule-treet omtrent samtidig som i Danmark. Også hos oss ble det først innført i byene, hvor det må ha blitt alminnelig omkring år 1830, mens det vel varte litt lenger innen det ble herskende skikk også på landet å tenne juletre. Men i 1840 var det dog blitt så alminnelig at Henrik Wergeland i sin «Vintersang» («Barnesange» 1840) kan synge:

Glæden dog ei fryser,
muntre øie skue
juletræets lue —
friskt mot jul det gaar!

Dette er visstnok første gang vi møter det lyssmykkete juletre i vår litteratur.

Fra Ursin: Kristne symboler.

MENIGHETSBLAD

For Orkdal prestegjeld.

Utgitt av soknerådene i Orkdal.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.— pr. år.

Redaktør: Kallskap. Olav Olsen.

Kasserer: Lærer Nils Ofstad.

For Orkanger:

Anton Hoff og Nik. Konstad.

For Orkdal:

Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.

For Orkland:

Lærer Nils Ofstad.

Menighetbladets trykkeri:
SVORKMO PRENTEVERK

Han med den ene talenten

Han med den ene talenten — Ja, hvem kjenner ikke ham? Det er jo meg det. I hvertfall kjenner så mange av oss slektskap med ham på ett vis: Vi synes vi har så lite å fare med. Visa er gammel: «Hadde jeg enda hatt den og den nådegaven».

Det hendte i gamle Trondhjem. En predikant med rike nådegaver gjestet byen. Det «brente» i byen: Vekkelsens ild virket. En dag sto forkynneren ute på trappa, ferdig til å gå ut i byen. Vertinna hadde fulgt ham til ytterdøra. Det kom som et hjertesukk fra henne omtrent slik: «Den som hadde fått så mye som De!» Og stillferdig kom svret: «Du får begynne med det du har, du og».

Men det er nettopp så mange som ikke vil begynne med det de har. De synes det er så lite, ja, så rent for lite til å tjene Gud med. Skal en virkelig tjene ham, må en vel helst ha så mye at en bestiger en talerstol? Det er mulig det ser ut slik sett fra benkeradene. Men la

oss ta den ene talenten opp av lomma og betrakte den i lyset fra Ordet.

En talent er ikke så ganske lite. Det er så mye at Gud krever rekneskap for den. For det er han som har gitt den. Det er feil å tro at vi skylder oss sjøl at vi har den. En talent var kanskje ikke så mye sammenliknet med de fem. Men i og for seg var det en pen liten sum. Den ene talenten som mange fikk, minner oss om at alle Guds barn har noe. Alle har fått noe å bringe med seg inn i menigheten. Og alle må de få slippe til. Det er ikke riktig å overse ham med den ene talenten. For Gud rekner med ham. Når nådegavene skal slippes til, må også han med den ene talenten få være med.

Gud er ikke ubarmhjertig på rekneskapsdagen. Men rettfærdig er han. Han dro ikke til rekneskap for det han ikke hadde gitt. Han krevde ikke ti talenter av den som hadde fått en. Men han hadde rett til svar på spørsmålet om den ene. Hva var synden hos ham med den ene talenten? Det var troløsheten mot det lille han hadde fått, og det ble til troløshet mot Gud.

Det snakkes ofte om fristelsene for dem med de mange talentene. Hovmotsyndens lurer på dem. Men han med den ene talenten svever også i en stor fare: mismotet. Hvor mangan talent ble stukket til side i mismotstider?

Eller var det latskap som fikk ham til å grave ned det pundet han fikk? Late tjenere er vederstyggelige for Gud, enten de bærer sjelsørgernavn eller gjemmer seg i tilhørerflokket.

Han med den ene talenten la enda en synd til de øvrige: han forstilte seg. For noen år sia kom en av Sven Lidmans bøker med tittelen «Ingen lurer Gud». Nei, det skal være sikkert. Mange rekner det for sjølsagt i teorien, men glemmer det like fullt i praksis.

Enda en fare lurer på dem med den ene talenten: sjølmedlidenhet.

Hvorfor fikk jeg så lite? Meg kan da vel ingen bruke? Slik kan spørsmålene trille så lenge en sammenlikner seg med de andre. Det triste er at sammenlikningen hindrer i å se oppover. En glemmer lett å rekne med Gud når en sammelikner seg med de andre som fikk mer.

Enn om vi prøvde å takke Gud for det han ga oss, de evnene vi fikk? Bring dem inn i vennsamfunnet. Gå ut med dem i verden og bruk dem i tjenesten for Gud. Da forrentes kapitalen. Evigheten vil vise hvor mye. Nei, det gjør ikke noe om en er liten, bare en er det i ærlighet for Gud. Og selv de med de mange talentene, skal han få bruke dem, går vegen via disse trinnene: Ringe, ringere, ringest.

Red.

Årets populæreste gudstjeneste 85 år

Første barnegudstjeneste julaften ble holdt i 1875.

Barnegudstjenesten eller nå rettere familiegudstjenesten — julaften er uten sammenlikning den av årets gudstjenester som samler mest folk, i hvert fall i byene. Samtlige kirker er mer enn fullsatt som regel.

Merkelig nok er denne gudstjenesten ikke eldre enn 85 år. Den første regulære jule-barnegudstjeneste man vet om ble holdt i Vår Frelsers kirke i 1875 av sokneprest H.E. Hansen, en ivrig søndagsskolevenn som mente at barna også trengte å samles til gudstjeneste i kirken, — søndagsskolen ble den gang for det meste holdt i andre lokaler.

Hansen forteller selv slik om denne gudstjenesten, og julesangen «Jeg synger julekvad» som da ble sunget:

«Jeg synger julekvad» var den

PREIKELISTE

- 18/12: Ustad skule kl. 11. Hatlebrekke
Orkland kl. 11. Barnegudstene-
neste. Olsen.
Orkanger kl. 11. Leergaard.
- 24/12: Orkdal kl. 15. Barnegudstene-
neste. Hatlebrekke
Orkanger kl. 16. Barnegudstene-
neste. Olsen.
- 25/12: Orkdal kl. 11. Hatlebrekke.
Oftring til N.M.S.
Orkland kl. 11. Leergaard.
Oftring til N.M.S.
Orkanger kl. 11. Olsen.
Oftring til N.M.S. Korsang.
- 26/12: Orkdal kl. 11. Leergaard.
Ofr. til Menighetsarbeidet.
Orkland kl. 11. Olsen. Oftring
til «De 4 diakoninstitusjoner».
Orkanger kl. 11. Hatlebrekke.
- 1/1 1961: Orkdal kl. 11. Olsen.
Oftring til Sjømannsmisjonen.
Orkland kl. 11. Hatlebrekke.
Ofr. til Menighetsarbeidet.
Orkanger kl. 11. Leergaard.
- 8/1: Støylen skule kl. 11. Hatlebrekke
Moe bedehus kl. 11. Leergaard.
Orkanger Aldershjem kl. 11.
Olsen.
- 16/1: Orkdal kl. 11. Leergaard.
Orkland kl. 11. Olsen. Nattv.
Orkanger kl. 11. Hatlebrekke.

gang ny i Christiania. Den var imid-
lertid blitt godt innøvet i de for-
skjellige Søndagsskoler. Og da den
ved gudstjenestens slutning ble sun-
get af 2—3.000 samlede Børn, greb
den meget sterkt de voksne som
havde faaet adgang til kirken. Da-
værende stiftsprost Tandberg, hus-
ker jeg, kom saa sterkt grebet ind i
sakristiet at han skjulte sit ansigt
i begge hænderne og sagde: Jeg
har aldrig hørt en saa gribende
sang. Ogsaa gamle Lindeman som
spillede orglet var begeistret da han
hørte sin melodi fra disse tusinder
af barnemunde».

Jeg synger julekvad er en gam-
mel latinsk og tysk sang fra det 14.
århundre som Landstad kledte i en
slik språkdrakt at den ble en folke-
sang. I dag kan hvert barn den
som få andre julesanger.

GODT UTVALG av
SØLVVÆRER

til

**BARNEDÅP
BRYLLUP
KONFIRMASJON**

JOHN RØHME
GULLSMED - ORKANGER

Hoff's Begravelsesbyrå

Kister og svøv.

Begravelsesbil.

Gravmonumenter.

Telefon: Orkanger 66.

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller i første-
klassens utførelse kan bestilles hos meg
Monumentene leveres fraktfritt og
fritt oppsatt.

BERNT GROVEN

Svorkmo.

SLÆKTERS GANG

Døpte:

Orkanger.

- 6/11: Ottar Jakobsen. Gunn Iren
Blaasberg.
13/11: Terje Bakken
20/11: Martin Løkken.

Vigde:

- 19/11: Arnfinn Magne Husby, Meldal
og Karin Irene Olsen, Orkanger

Døde:

- 25/11: Gunnerius Wærnes.

Døpte:

Orkdal.

- 6/11: Marit Grethe Holiløkk. (h.d.)
9/11: Kristin Kvakland (h.d.)
13/11: Jomar Lium. Atle Jønland.
20/11: Sverre Morten Gjønnes.

Vigde:

- 5/11: Arnt Sigmund Rye og Astrid
Svorkmo.
19/11: Jostein Troøyen og Kirsten
Sølvi Sæther.
26/11: Ivar Folstadli og Kitty Johan-
ne Wiggen.

Døde:

- 19/11: Anna Fossløkk
20/11: Inger Olise Dahl.

Orkland.

Døpte:

- 23/11: Bjørn Gustav Øyrum

Vigde:

Ingen.

Døde:

- 4/11: Karen Fredriksdtr. Asbjørnslett
f. Asbølmo, 90 år.
9/11: Arnt Ingvald Høston, 62 år.

Flomlyset

ved Orkdal kyrkje

Femkronerullinga held fram.

And. Svorkmo, Gjørme bet. kr. 5.
Georg Hukkelås, Gjørme bet.
kr. 5 og utf. Aage Garberg, Kristian
Hansen og Kristian Asphaug, Gjør-
me.

Harald Dyndal. Olga Andøl. Er-
ling Svee. Alle bet. kr. 5.

Ole O. Andøl bet. kr. 5 og utf.
Asbj. Hansen, Arvid Svee og Sverre
Kjønli, Gjørme.

Peder Sveeggen bet. kr. 10.
Bjørnhild og Leif Sveeggen bet.
kr. 10.

Anne Sveeggen, Mo bet. kr. 5 og
utf. Olaf Sveeggen, Sigrid Garstad.
Randi Sveeggen bet. kr. 5 og utf.
Berit Ekli. Marta Vuttudal.

Arne Tronvold. Hagbart Paul-
sen og John O. Haugen. Alle bet.
kr. 5.

Anne Viken bet. kr. 10.

Omfram gave til flomlyset.

Straks før bladet sendes til tryk-
ning, får vi vite at Bjørn Kvernmos
far har gitt kr. 100,— til flomlyset
fra sønnens dødsbo. Dette som et
minne om sønnen som forulykket i
Guineabukta i mai i år.

Hjertelig takk.

Stoler til Orkanger bedehus

Sia forrige nummer av bladet har
en mottatt fra Randi og Nik. Kon-
stad, Orkanger, kr. 70,—.

Fra Johan Mo, Orkland kr. 40.

Fra Gudrun og John Karlsen,
Orkanger kr. 35.

Hjertelig takk.